

บทความวิจัย

มุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมาย
ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19
จังหวัดเพชรบูรณ์

สุเทพ วรรณ^{1,*} ส.ม., เจนจิรา เกียรติสินทรัพย์² พย.ม., คมเนตร อินทร์พินิจ³ พย.บ.

Received: August 24, 2020

Revised: October 12, 2020

Accepted: December 18, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 3 และ 4) พ.ศ. 2563 จำนวน 368 คน และผู้บริหารระดับจังหวัดและระดับอำเภอจำนวน 5 คน ของจังหวัดเพชรบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมาย และแบบทดสอบความรู้ (2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว และสถิติทดสอบค่าที และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ ในระดับสูง ($\bar{X} = 13.07$, S.D. = 2.12) และมีมุมมองต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.18) ความแตกต่างระหว่างเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ควบคุมโรคติดต่อ มีผลทำให้มีมุมมองต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.05 และผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาพบว่า การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 ให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องให้ความสำคัญกับกฎหมายที่บัญญัติไว้ และพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายที่ต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ: การบังคับใช้กฎหมาย โคโรนาไวรัส COVID - 19 มุมมองพนักงานเจ้าหน้าที่

¹ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

² หัวหน้าชุดชุมชนสัมพันธ์ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร จังหวัดเพชรบูรณ์

³ อาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จังหวัดนนทบุรี

* ผู้รับผิดชอบบทความ: Sadaowans@gmail.com

Perspective of the competent authorities towards law enforcement on communicable disease act. B.E. 2558:

A case study of COVID - 19 in Phetchabun Province

Suthep wanna^{1,*} M.P.H., Janejira Kiatsinsub² M.N.S., Komnate Inpinit³ B.N.S.

ABSTRACT

The purpose of this descriptive research was to study the perspective of the competent authority towards law enforcement measures under the Communicable Diseases Act B.E. 2558, in the case of coronavirus disease 2019 (COVID-19). The samples were 368 competent authorities under the Communicable Diseases Act B.E. 2558 (No.3 and No.4) B.E. 2563 and 5 Provincial and District executive officers in Phetchabun Province. Data collection tools consisted of (1) a questionnaire related to the competent officers' views on law enforcement measures and a knowledge test and (2) an in-depth interview. Data was analyzed using descriptive statistics, One-Way ANOVA, and independent t-test, and the content analysis was used to analyze qualitative data.

The results showed that the subjects had knowledge towards the Communicable Diseases Act at a high level ($\bar{X} = 13.07$, S.D. = 2.12), and they had perspective towards law enforcement measures under the Communicable Diseases Act at a high level ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.18). The differences between gender, occupations, educational levels, and workplaces of competent authorities significantly affected their perspective towards law enforcement measures under the Communicable Diseases Act in the case of COVID-19 at p-value < 0.05. The results of the content analysis revealed that the effectiveness of law enforcement on the Communicable Diseases Act COVID-19 was depended on the law enforcement that can be effective and the law that must be enforced fully with respect to any law enforcement official.

Keywords: Law enforcement, Coronavirus COVID-19, Competent authority' perspective

¹ Health Academic Professional level, Phetchabun District Health office

² Leader of Community relations team, Internal Security Operations Command: Phetchabun

³ Nurse Instructor, Boromarajonani College of Nursing Changwat Nonthaburi

* Corresponding author: Sadaowans@gmail.com

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 พบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น (Wuhan) ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วไปในวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563 (Rothan & Byraredy, 2020; Ministry of Public Health, 2020) ต่อมาพบการระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัสในหลายพื้นที่ทั่วโลก มีการคาดการณ์ว่าจากสถานการณ์การระบาดของไวรัสนี้ในช่วงที่ผ่านมาจะมีคนติดเชื้อ 1 คน ที่สามารถแพร่เชื้อต่อให้คนอื่นได้อีกประมาณ 2-6 คน จึงเป็นเหตุผลว่าสถิติคนติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา (Cheng, Liu, Zeng, Tian, Duan, Hakonarson et al., 2020) โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่มีประวัติไปสัมผัสกับสัตว์ป่าต่างๆ ในตลาดขายส่งอาหารทะเลในเมือง Wuhan ซึ่งมีการขายสัตว์นานาชนิด รวมทั้งสัตว์ปีก ภูเขาควาย การศึกษาต่อมาพบว่า ไวรัสที่ก่อเหตุคือ ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อน และตั้งชื่อโดยองค์การอนามัยโลกว่า 2019-nCoV หรือ 2019 novel Coronavirus และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น COVID-19 จนถึงปัจจุบัน (World Health Organization, 2020) โดยการระบาดทั่วของไวรัสโคโรนาในประเทศไทย พ.ศ. 2563 พบตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2563 โดยเป็นประเทศที่มีผู้ป่วยยืนยันรายแรกนอกประเทศจีน (Chinazzi, Davis, Ajelli, Gioannini, Litvinova, Merler et al., 2020)

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตทางสังคม และส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก และทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ทั้งด้านสาธารณสุข ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาด้านสุขภาพจิต นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาทางสังคมซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่เริ่มพบมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบางทางสังคม เด็ก ผู้หญิง ผู้พิการ ผู้สูงอายุ คนไร้บ้าน หรือแม้กระทั่งผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด 19 ล้วนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้ เช่น การกักตัวและการไม่ยอมรับผู้ที่เคยติดเชื้อโควิด 19

กลับเข้าสู่ชุมชน หรือครอบครัวของผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด 19 และถูกชุมชนกักกันไม่ให้ออกมาใช้ชีวิตตามปกติ นำไปสู่การปกปิดหรือไม่ยอมเข้ารับการตรวจหาเชื้อไวรัส การถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัวเพิ่มขึ้น นับตั้งแต่มีคำสั่งให้ประชาชนกักตัวอยู่ในบ้านเนื่องจากการกักตัวอยู่ในบ้านทำให้เด็กส่วนหนึ่งถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน การข่มขืน ล่วงละเมิด และการมีเพศสัมพันธ์ในเครือญาติ (Tossawut & Mahiwan, 2020; Vibulchai & Thaicharoen, 2020) ด้วยเป็นโรคอุบัติใหม่ทำให้มีการแพร่เชื้อในวงกว้างและยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรคนี้ การป้องกันที่ดีที่สุดขณะนี้คือ การเว้นระยะห่างทางสังคม ลดการรวมกลุ่มชุมนุม กักตัวอยู่ภายในบ้าน ใส่หน้ากากอนามัยป้องกัน และล้างมือเป็นประจำ ขณะเดียวกันผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสุขภาพจิต และปัญหาทางสังคม ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมในการเฝ้าระวัง ดูแล และเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการอย่างครอบคลุม เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากสถานการณ์นี้ ผู้ติดเชื้อไวรัสส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง มีเพียงประมาณร้อยละ 15.1 ที่มีอาการรุนแรงและมีอัตราการเสียชีวิตประมาณ ร้อยละ 1.9 (Pongpirul, Mott, Woodring, Uyeki, MacArthur, Vachiraphan et al., 2020) แม้อัตราเสียชีวิตไม่มากแต่ต้องป้องกันอย่างจริงจัง การกินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ ยังคงเป็นวิธีการป้องกันโรคติดต่อต่างๆ ที่ควรนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นการป้องกันการติดเชื้อไวรัส (Ungchusak & Chunsuttiwat, 2020; Nawsuwan, Singweratham, Waichompu, & Chayakul, 2020)

จังหวัดเพชรบูรณ์ พบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 รายแรก เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นชาวเบลเยียมเพศชาย อายุ 67 ปี เข้าประเทศไทย เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา และเข้าทำการรักษาที่โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ (Department of Disease Control, 2020; Phetchabun Provincial Public Health Office, 2020) ในเบื้องต้นคณะกรรมการ

ควบคุมโรคจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ขอความร่วมมือประชาชนผู้ที่เดินทางจากต่างประเทศเสี่ยงแต่ไม่ได้รับความร่วมมือ ดังนั้นจังหวัดเพชรบูรณ์และกระทรวงสาธารณสุข จึงเตรียมบังคับใช้กฎหมายหลังพบผู้ปิดกั้นการเดินทาง และพบว่าประชาชนกลุ่มเสี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 (Department of Disease Control, Ministry of Public Health, 2015) ซึ่ง ณ วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2563 กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมาย จำนวน 8 ฉบับ ได้แก่ (1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) (2) หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งในกรณีที่มีโรคติดต่ออันตรายที่ต้องเฝ้าระวัง (3) แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ (4) แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 (5) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการดำเนินการหรือออกคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ (6) ท้องที่นอกราชอาณาจักรที่เป็นโรคติดต่ออันตราย กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (7) กำหนดผู้ป่วยฉุกเฉินโรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อและ และ (8) หลักเกณฑ์วิธีการช่วยเหลือเยียวยา แก่ผู้ป่วยฉุกเฉินโรคติดต่ออันตราย (Junkhaw, 2020; Thai Government Gazette, 2020; Rothan, & Byraredy, 2020)

เนื่องจากการดำเนินการตามกฎหมายที่ออกใหม่ การดำเนินการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอาจยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งกฎหมาย (Chaitiang, 2020) รวมถึงบทกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายยังไม่สามารถนำไปสู่วิธีการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงดูเหมือนกฎหมายไม่มีสภาพบังคับไปในที่สุด และอาจกล่าวได้ว่าปัญหาการควบคุมอยู่ที่การปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่และประชาชนกลุ่มเสี่ยงปฏิบัติไม่ถูกต้องในแนวทางแห่งกฎหมายอย่างแท้จริง ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการบัญญัติกฎหมายที่ออกมาใหม่ ทำให้ผู้ปฏิบัติยังขาดองค์ความรู้ ไม่สามารถนำไปดำเนินการได้อย่างถูกต้องและจำเป็นต้องปรับปรุง

แนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ (Chaitiang, 2020; Junkhaw, 2020; Nawsuan, Singweratham, Waichompu, & Chayakul, 2020) และเพื่อให้การควบคุมการแพร่ระบาดดำเนินไปได้โดยอาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือนำสังคมไปสู่การพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชนอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศชาติในด้านต่างๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษามุมมองทัศนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางที่จะกำหนดวิธีการปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม รวมทั้งมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายให้ได้ผลอย่างแท้จริงได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ของพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษามุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อเปรียบเทียบมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน และระยะเวลาปฏิบัติงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิจัยครั้งนี้ ได้รับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ เลขที่ สสจ.พช. 2/63-50-26/03/63 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 3 และ 4) และพ.ศ. 2563 ของจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย (1) ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขในตำแหน่ง นายแพทย์ เกษัชกร พยาบาลวิชาชีพ นักวิชาการสาธารณสุข นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ นักเทคนิคการแพทย์ นายสัตวแพทย์ เจ้าพนักงานเภสัชกรรม พยาบาลเทคนิค เจ้าพนักงานสาธารณสุข เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งรับผิดชอบงานด้านระบาดวิทยา การเฝ้าระวังการป้องกัน หรือการควบคุมโรคติดต่อ ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน หรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (2) ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยในตำแหน่ง นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาล หัวหน้ากองหรือหัวหน้าฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และ (3) ข้าราชการในสังกัดโรงพยาบาลสังกัดกลาโหม ในตำแหน่ง แพทย์ พยาบาล นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 1,735 คน

ผู้วิจัยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรประมาณการค่าเฉลี่ยกรณีทราบจำนวนประชากรของแดเนียล (Wayne, 1995) โดยกำหนดให้ประชากร (N) เท่ากับ 1,735 คน ค่า S.D. กำหนดที่ 0.5 เนื่องจากที่ผ่านมาไม่เคยมีการศึกษามาก่อน และกำหนดค่า Error เท่ากับร้อยละ 10 ของค่า S.D. เท่ากับ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 315 คน จากนั้นผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 53 คน รวมเป็น 368 คนเพื่อป้องกันการไม่ตอบแบบสอบถามกลับคืน จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทั้ง 11 อำเภอของจังหวัดเพชรบูรณ์ และสุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากไม่ใส่คืนตามสัดส่วนของจำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่สถานที่ปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 3 และ 4) และ พ.ศ. 2563 ของจังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพแบบเจาะจงเลือก (Purposive selection) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ นายอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพ่อนนพเขตเมือง และสาธารณสุขอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามมี 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงานและระยะเวลาการปฏิบัติงาน เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list)

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 จำนวน 17 ข้อเป็นคำถามแบบตอบถูกหรือผิด กรณีตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโควิด-19 จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 27 ข้อเป็นคำถามแบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยมากที่สุด, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย, และไม่เห็นด้วยมากที่สุด

2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติ

โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณี โควิดไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ตรวจสอบความตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาโดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความตรงของคำถาม ความครอบคลุมของคำถาม ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และตรงกับเรื่องที่ต้องการจะวัด จากนั้นนำเครื่องมือดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยแบบสอบถามทั้งหมด มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.81-0.89

ตรวจสอบค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพโดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรคติดต่อพ.ศ. 2558 ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ไปทดลองใช้กับเจ้าหน้าที่งานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ของอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน จากนั้นพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยาก (P) อยู่ในเกณฑ์ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (R) อยู่ในเกณฑ์ 0.40-1.0 ซึ่งได้คัดเลือกข้อคำถามสำหรับใช้ในการวิจัย จำนวน 17 ข้อ

ตรวจสอบความเชื่อมั่นหลังจากผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่างที่อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามหนังสือที่พช. 0132/103 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2563 ก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่าแบบสอบถามส่วนที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.78 และส่วนที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.89

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ให้แก่ผู้ประสานงานในแต่ละอำเภอของจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอทำแบบสอบถามออนไลน์ใน Google form ตามคู่มือขั้นตอนการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยให้เวลาในการส่งข้อมูลกลับภายใน 7 วันทำการหลังได้รับเอกสาร โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 จากนั้นผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากฐานข้อมูลตอบกลับใน Google form ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบจากฐานข้อมูลตอบกลับใน Google form พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามกลับจำนวน 368 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ ในส่วนของการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น ผู้วิจัยได้ขอเข้าสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย โดยบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียง ใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 60-90 นาทีต่อผู้ให้ข้อมูลหลัก 1 คน จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินถอดเทปคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคนแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยนำแบบสอบถามมาลงรหัสและกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลมุมมองทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโควิดไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบมุมมองทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อพ.ศ. 2558 กรณีโควิดไวรัส COVID - 19

จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่า t-test independent

4) วิเคราะห์เปรียบเทียบมุมมองทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงานและระยะเวลาการปฏิบัติงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way ANOVA) และถ้าพบว่าค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe's Method

5) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษามุมมองทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ของพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ความรู้ของพนักงาน

เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณี โคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ในระดับมาก ร้อยละ 58.2 โดยข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม มีความรู้สูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 14.32 และ 14.21 ตามลำดับ ในส่วนสถานที่ปฏิบัติงาน พบว่า โรงพยาบาลทั่วไป/ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลสังกัดกลาโหม ที่ทำการปกครองจังหวัด/ที่ว่าการอำเภอ มีความรู้สูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 14.65, 14.43, 14.26 และ 14.04 ตามลำดับ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า ระยะเวลาปฏิบัติงาน 11-20 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ระยะเวลาปฏิบัติงาน 31 ปีขึ้นไป, ระยะเวลาปฏิบัติงาน 21-30 ปี, และระยะเวลาปฏิบัติงาน 1-10 ปี มีความรู้ระดับสูง ตามลำดับ สรุปโดยภาพรวม พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณี โคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่ามีความรู้ระดับมาก ส่วนมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 56.0 ดังรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 ระดับความรู้และมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558

ตัวแปร	ช่วงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ	การแปลความหมาย
ความรู้				
ระดับมาก	13-17	214	58.2	มาก
ระดับปานกลาง	7-12	125	34.0	ปานกลาง
ระดับน้อย	0-6	29	7.9	น้อย
Mean = 14.22, S.D. = 2.34				
มุมมอง				
ระดับมาก	101-135	206	56.0	มาก
ระดับปานกลาง	64-100	129	35.1	ปานกลาง
ระดับน้อย	27-63	33	9.0	น้อย

Mean = 112.45, S.D. = 4.35

2. การเปรียบเทียบมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า เมื่อพิจารณาองค์ประกอบโดยรวมทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากโดยรวมทุกด้านพบว่า เพศ และ อาชีพ แตกต่างกันเพศ และอาชีพต่างกัน มีมุมมองที่สะท้อนต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณี

โคโรนาไวรัส COVID - 19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษาและสถานที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน เพศ และอาชีพต่างกัน มีมุมมองที่สะท้อนต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในส่วนอายุ และระยะเวลาปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ดังแสดงรายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19

มุมมองของ พนักงานเจ้าหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย	df	SS	MS	t-test	F	p-value
1. ด้านสภาพการบังคับใช้ ทางกฎหมาย	3.92	1.25	มาก						
2. ด้านการดำเนินการตาม กฎหมาย	4.29	1.05	มาก						
3. ด้านบทกำหนดโทษ	3.95	1.25	มาก						
4. ด้านนโยบายการบริหาร รวมทุกด้าน	4.02 4.05	1.31 1.17	มาก มาก						
จำแนกตามเพศ									
ชาย	3.98	1.18	มาก						
หญิง	4.14	1.15	มาก	-	-	-	2.07*	-	0.05
จำแนกตามอาชีพ									
ระหว่างกลุ่ม				3	6127.18	2042.39	-		
ภายในกลุ่ม				364	139472.82	383.17	-	5.33*	0.05
จำแนกตามระดับการศึกษา									
ระหว่างกลุ่ม				6	5914.83	985.81	-		
ภายในกลุ่ม				361	139685.16	386.94	-	2.55*	0.05
จำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน									
ระหว่างกลุ่ม				6	5898.22	983.04	-		
ภายในกลุ่ม				361	139701.77	386.99	-	2.54*	0.05

*p-value < 0.05

3. ข้อเสนอแนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณี โควิดไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า

3.1 องค์ประกอบของกระบวนการบังคับใช้กฎหมายที่สมบูรณ์ควรประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญสองประการ คือ ตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในรื่องนั้นๆ และตัวเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายจะต้องดำเนินไปโดยอาศัยองค์ประกอบทั้งสองส่วนควบคู่กันไปเสมอ กล่าวคือ หากตัวบทกฎหมายมีประสิทธิภาพสามารถสนองตอบต่อการบังคับใช้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและมีประสิทธิภาพในการป้องปรามอาชญากรรมให้แก่สังคมได้อย่างแท้จริง แต่ตัวผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นไม่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นปัจจัยภายในของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเอง เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายหรือขาดประสบการณ์ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนถึงการมีมุมมอง ทัศนคติของการบังคับใช้กฎหมาย เหตุปัจจัยต่างเหล่านี้ย่อมมีผลให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า กฎหมายนั้นเปรียบเสมือนกลไกอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการผดุงรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยในสังคม ส่วนพนักงานเจ้าหน้าที่เปรียบเสมือนผู้ควบคุมกลไกทางกฎหมายโดยการใช้ดุลพินิจเพื่อการบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโควิดไวรัส COVID - 19 และสนองตอบต่อแผนนโยบายหรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายอย่างแท้จริง ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"แนวทางการควบคุมโรคมันก็จะเป็มาตรฐาน ส่วนกลางที่กำหนดออกมาแล้วครับแต่ว่าการบังคับใช้หรือการควบคุมให้ไปให้มีการปฏิบัติตามเนี่ยเป็นเรื่องสำคัญผมต้องขอชื่นชมเลยนะครับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของเราเนี่ย เป็นด่านหน้าเข้าไปควบคุมชี้แจง ไปแนะนำผู้ที่ต้องถูก quarantine"

A1 ผู้บริหารระดับสูง
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

"เวลากฎหมายออกมาเป็นอะไรต่างๆเนี่ยมันก็จะมีคนเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย มีคนต่างๆไม่เห็น ไม่ทำตาม ก็มี ไม่จั้นมันก็ต้องมีบทที่เรียกว่า มีบทลงโทษตามกฎหมายไว้ให้อำนาจผู้ที่บังคับใช้กฎหมายนั้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายปกครอง"

A1 ผู้บริหารระดับสูง
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

"ขอเรียนตามตรง จังหวัดเพชรบูรณ์เราไม่ถึงขั้นปิดจังหวัด เราไม่ถึงขั้นได้ปิดเมือง เราให้เข้ามาได้ แต่ใครที่เข้ามาจากต่างถิ่น ต่างพื้นที่ เราต้องขอให้ Quarantine อย่างจริงจัง"

A2 ผู้บริหารระดับสูง
สังกัดกระทรวงมหาดไทย

"บทลงโทษในกรณีที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นร้านค้าพฤติกรรมบริการของคนหลังจากที่มีพระราชกำหนดที่ปิดเมือง คือคล้ายๆว่าผ่อนกำหนดเพื่อลดการเคลื่อนย้ายของประชาชน ลดการเผยแพร่จำได้ไหมคะ ในห้วงเนี่ยที่กรุงเทพฯ ก่อนจะสงกรานต์เนี่ยคนกรูกันไปขึ้นรถเพื่อเดินทางกลับต่างจังหวัด ทั้งที่ตอนนั้นนะมีนโยบายของประเทศ"

A3 ผู้บริหารระดับสูงในสถานพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

"เรามีโครงสร้างคณะกรรมการร่วมชัดเจนและเรา Monitor กำกับว่ามีผู้ป่วยที่ไหนทุกวัน แล้วก็มีการติดตามร้านรวงตามพระราชกำหนด ท่านผู้ว่าท่านก็ตามทุกอำเภอ เลยว่าใครเป็นยังงี้บ้าง จะช่วยยังงี้บ้าง เพื่อเป็นเป็นคำสั่งรวมของจังหวัด ส่วนการลงโทษอย่างไรเราก็กำหนดบทลงโทษไว้"

A3 ผู้บริหารระดับสูงในสถานพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

3.2 แนวทางในการบังคับใช้กฎหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดนโยบายที่อยู่ภายใต้หลักการและเหตุผล เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบแก่สังคม โดยการบังคับใช้กฎหมายนั้น ย่อมเป็นการกระทบต่อสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของประชาชน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และรัฐสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือกว่าเอกชน ภายใต้หลักเกณฑ์ของการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามหลักนิติรัฐ และการบังคับใช้กฎหมายจะเกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งเกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างยิ่ง ก็ต่อเมื่อกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมีความชัดเจน สามารถสนองตอบต่อการป้องกันและปราบปรามการทำความผิดได้อย่างแท้จริง รวมทั้งบุคลากรผู้บังคับใช้กฎหมายเอง ต้องมีความรู้ความสามารถ มีความขยันขันแข็งต่อการทำงาน มีความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนอย่างแท้จริง เมื่อองค์ประกอบทั้งสองส่วนมีประสิทธิภาพแล้ว ก็ย่อมส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายนั้นดำเนินไปในแนวทางที่เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุดดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"ไม่ว่าจะเป็น State Quarantine หรือ Home Quarantine การทำงานของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีการแลกเปลี่ยนกันทุกภาค ส่วนไม่ว่าจะเป็นการจัดการโครงสร้าง เพื่อดูแลกลุ่มโรคระบาด ก็คือ COVID-19 หรือเป็นการจัดการเรื่องคน"

A3 ผู้บริหารระดับสูงในสถานพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

"มาตรการลดการเคลื่อนย้าย มาตรการกักตัวที่เข้าไปลงในพื้นที่ รวมถึงมีการตรวจ มี อสม ที่เข้าไปลงในพื้นที่ ทำให้ลดลงแน่นอน เพียงแต่ว่า แต่ว่าคิดว่าส่วนที่สำคัญไม่ใช่แค่ในจังหวัด จังหวัดจะทำดีแค่ไหนจะได้ภาพรวมของประเทศนะครับ โดยเฉพาะองค์กรของระดับรัฐถ้าไม่สามารถทำในส่วนที่เป็น State Quarantine ได้เพียงพอ"

A4 ผู้บริหารระดับสูงในสถานพยาบาล
สังกัดกระทรวงกลาโหม

"ตอนนี้ที่เราต้องมีมาตรการปิดจังหวัดหรือว่าอนุญาตให้เฉพาะบางจังหวัดหรือบางพื้นที่เข้ามาก็ทำให้เราสะดวกในการควบคุมและป้องกันโรคเพราะถ้าเกิดเราไม่มีมาตรการส่วนนี้ ก็จะทำให้ผู้ป่วยซึ่งพื้นที่เสี่ยงสูง"

A5 ผู้บริหารระดับอำเภอ
สังกัดกระทรวงมหาดไทย"

สรุปและอภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1) ความรู้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID- 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากหลายหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการมาตรการอย่างเป็นรูปธรรมในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เช่น 1) กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 โดยกำหนดให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด - 19 (Coronavirus Disease 2019: COVID - 19) เป็นโรคติดต่ออันตรายตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย ผลของประกาศดังกล่าวทำให้สามารถดำเนินการตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ ปี 2558 ได้ เช่น พนักงานควบคุมโรคติดต่อมีอำนาจในการสั่งให้แยกกักกัน หรือคุมตัวไว้ 2) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ออกประกาศเรื่องแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ในการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อโควิด - 19 โดยกำหนดให้สถานประกอบการกิจการต้องให้ความรู้แก่ลูกจ้าง ทำความสะอาดที่ทำงานอย่างสม่ำเสมอ เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย อย่างไรก็ตาม พื้นที่เสี่ยงดังกล่าวอาจมีการถูกปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์โดยขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ป่วยสะสมและจำนวนผู้ป่วยรายใหม่ที่เกิดขึ้น 3) คู่มือการปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนกิจการและกิจกรรมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 สำหรับประเภทกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้ระดับความรู้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19

จังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ในระดับมาก (Tanodomdej, 2020; Chaitiang, 2020; Laikram & Margaret, 2020)

2) มุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบโดยรวมทุกด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบเช่นกัน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรณรงค์และการสร้างความตระหนักรู้สู่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ได้มีกระบวนการในสร้างความเข้าใจและส่วนใหญ่มีบทบาทในการร่วมกำหนดกลยุทธ์ และแนวทางในการแก้ไข จึงส่งผลโดยตรงต่อระดับความรู้ดังกล่าว (Ungchusak & Chunsuttiwat, 2020; Royal College of Anesthesiologists of Thailand, 2020; Malathum & Malathum, 2020; Sukamonrat & Hongruksa, 2019)

3) ผลการเปรียบเทียบมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า เพศ และ อาชีพ แตกต่างกัน มีมุมมองต่อมาตรการการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษาและสถานที่ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีมุมมองต่อมาตรการการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Knodel, Prachuabmoh, & Chayovan (2013) ที่สรุปความแตกต่างของเพศชาย เพศหญิง พบว่า เพศหญิงมีความคิดเน้นไปในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ มากกว่าเพศชาย ประกอบกับความละเอียดรอบคอบ ชอบศึกษาหาความรู้ จึงเชื่อได้ว่า เพศมีผลต่อการคิดและการตัดสินใจ และมุมมองต่อมาตรการการบังคับใช้กฎหมายตาม พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 กรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 จังหวัดเพชรบูรณ์

กลุ่มอายุ มีมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการ

การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 4 ด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ปฏิบัติภายใต้นโยบายเดียวกัน มีมุมมองต่อการบังคับใช้กฎหมาย เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับบรรดาประกาศ และ / หรือ คำสั่งที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ออกโดยใช้อำนาจตามความในมาตรา 22 มาตรา 34 มาตรา 35 และมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 ที่กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงทำให้กลุ่มอายุต่างๆ มีมุมมองไม่แตกต่างกัน

กลุ่มอาชีพ มีมุมมองทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบด้านสภาพการบังคับใช้ทางกฎหมาย พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินการตามกฎหมาย พบว่าอาชีพข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมากด้านบทกำหนดโทษ พบว่าอาชีพข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก และในด้านนโยบายการบริหาร พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านสภาพการบังคับใช้ทางกฎหมาย ด้านการดำเนินการตามกฎหมาย ด้านบทกำหนดโทษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านนโยบายการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaitiang (2020) และ Laikram & Margaret (2020) ที่พบว่า บุคคลที่มีอาชีพ ฐานะการเงิน เข้าถึงระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงานของรัฐ มีความคาดหวังต่อการดำเนินการในนโยบายสาธารณะ ตลอดจนถึงการมุ่งหวังให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ตามกรอบของกฎหมายที่กำหนดให้โดยตรงไปตรงมา

ระดับการศึกษา มีมุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งบุคคลที่มีการศึกษาและสถานภาพทางสังคมสูง มีความคาดหวังต่อมาตรการต่างที่หน่วยงานของรัฐ ออกมาตรการบังคับใช้ต่อประชาชน (Ungchusak & Chunsuttiwat, 2020; Malathum & Malathum, 2020)

4) มุมมองของพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับด้านสภาพการบังคับใช้ทางกฎหมาย พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินการตามกฎหมาย พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลสังกัดกลาโหม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านบทบาทหนาทะพบ ว่า สถานที่ปฏิบัติงาน ตำบล หมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายการบริหาร พบว่า อยู่ในระดับมาก ยกเว้นตัวแปร ระดับการศึกษา ปวส. อยู่ในระดับปานกลาง และด้านสภาพการบังคับใช้ทางกฎหมายและด้านบทบาทหนาทะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สถานที่ปฏิบัติงานในระดับ ตำบล หมู่บ้าน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่กักกัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ซึ่งพบว่าบุคคลเหล่านี้มีความหลากหลายในทุกมิติของสังคม สถานะความเป็นอยู่ ซึ่งจากผลวิจัยเห็นได้ว่าบุคคลเหล่านี้มีมุมมองต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 โดยเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายต่อกรณีโคโรนาไวรัส COVID - 19 ไม่มีความจำเป็น การขอความร่วมมือพี่น้องประชาชนโดยไม่จำเป็นต้องมีบทลงโทษก็เพียงพอ ต่อการควบคุม ป้องกัน สามารถยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคได้

5) ระยะเวลาปฏิบัติงาน มีมุมมองทัศนคติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาตรการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าระยะเวลาปฏิบัติงานไม่มีผล แต่อย่างใด

ซึ่งทำให้สรุปได้ว่า ระยะเวลาการปฏิบัติ ไม่อาจส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ทัศนคติ ต่อมาตรการดำเนินการตามกฎหมายของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

6) ผลการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าแม้จะมีมาตรการออกมาควบคุม ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส COVID-19 แต่หากบุคลากรที่ปฏิบัติขาดมุมมองและทัศนคติที่ถูกต้องอาจส่งผลให้เกิดปัญหาในการควบคุมโรคในอนาคตได้ ดังนั้นระบบการแพทย์ และการสาธารณสุข จึงต้องให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด กระบวนการบังคับใช้กฎหมาย จะประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญสองประการ คือ ตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในเรื่องนั้นๆ และตัวเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายจะต้องดำเนินไปโดยอาศัยองค์ประกอบทั้งสองส่วนควบคู่กันไปเสมอ กล่าวคือหากตัวบทกฎหมายมีประสิทธิภาพสามารถสนองตอบต่อการบังคับใช้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและมีประสิทธิภาพในการป้องปรามอาชญากรรมให้แก่สังคมได้อย่างแท้จริง แต่ตัวผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยภายในของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเอง เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายหรือขาดประสบการณ์ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนถึงการมีมุมมอง ทัศนคติของการบังคับใช้กฎหมาย เหตุปัจจัยต่างเหล่านี้ย่อมมีผลให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าตัวบทกฎหมายนั้นเปรียบเสมือนกลไกอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการผดุงรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยในสังคม ส่วนพนักงานเจ้าหน้าที่เปรียบเสมือนผู้ควบคุมกลไกทางกฎหมายโดยการใช้อำนาจเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส COVID - 19 และสนองตอบต่อแนวนโยบายหรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายอย่างแท้จริง

การบังคับใช้กฎหมายโดยหน่วยงานของรัฐ ในปัจจุบันอยู่ภายใต้หลักการและเหตุผลเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยและความเป็นระเบียบแก่สังคม โดยการบังคับใช้กฎหมายนั้น ย่อมเป็นการกระทบ

ต่อสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และรัฐสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือกว่าเอกชน ภายใต้หลักเกณฑ์ของการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามหลักนิติรัฐ และการบังคับใช้กฎหมายจะเกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งเกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างยิ่ง ก็ต่อเมื่อกฎหมายที่บัญญัตินั้นมีความชัดเจน สามารถสนองตอบต่อการป้องกันและปราบปรามการทำความผิดได้อย่างแท้จริง รวมทั้งบุคลากรผู้ใช้บังคับกฎหมายเอง ต้องมีความรู้ความสามารถ มีความขยันขันแข็งต่อการทำงาน มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนอย่างแท้จริง เมื่อองค์ประกอบทั้งสองส่วนมีประสิทธิภาพแล้ว ก็ย่อมส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายนั้นดำเนินไปในแนวทางที่เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดสามารถนำผลงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายในเรื่องต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนจัดการและบังคับใช้กฎหมาย คือการทำงานร่วมมือกันในทุกภาคส่วน การควบคุมกำกับของผู้บริหารในฐานะหัวหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่อย่างจริงจัง โดย

1.1) กระบวนการบังคับใช้กฎหมายจะต้องประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญสองประการ คือ ตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ และตัวเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายดังกล่าว โดยการบังคับใช้กฎหมายจะต้องดำเนินไปโดยการดำเนินมาตรการกระตุ้นตัวผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจในกฎหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความชัดเจนต่อการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนรวมถึงการมีมุมมองของการบังคับใช้กฎหมาย เหตุปัจจัยต่างเหล่านี้ย่อมมีผลให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

1.2) การใช้มาตรการในการสร้างไว้ซึ่งมุมมองที่ถูกต้องตัวกฎหมาย เป็นกลไกที่สำคัญในการผดุงรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยในผู้เกี่ยวข้อง การบังคับใช้กฎหมายในสังคม โดยการใช้ดุลพินิจเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 และสนองตอบต่อแนวนโยบายหรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายอย่างแท้จริง

2. ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และนโยบายด้านการบังคับใช้กฎหมายอย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งมีการดำเนินการตามวิสัยทัศน์และนโยบายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการบริหารจัดการด้านการบังคับใช้กฎหมายในด้านความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน และเพื่อลดความขัดกัน หรือความทับซ้อนของกฎหมาย ความทับซ้อนของหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ

2. ควรให้มีการวิจัยเพื่อศึกษาติดตามและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายในแต่ละจังหวัด ท้องถิ่นของประเทศไทย เพื่อทำการเปรียบเทียบผลของความแตกต่างแต่ละพื้นที่ ผลที่ได้จะนำมาซึ่งการพัฒนาการบังคับใช้กฎหมายให้ถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

3. ควรศึกษาการบังคับใช้กฎหมายที่ออกโดยส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค เพื่อหาข้อแตกต่างที่ส่งผลต่อการพัฒนาบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ให้มีความยั่งยืนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินงานโครงการวิจัยครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- Chaitiang, N. (2020). Protection law on “Corona Virus” 2019 (Covid-19). *Public Health Policy and Laws Journal*, 6(Supplement), S 183-S 196. (in Thai)
- Cheng, Z. J., Liu, Z., Zeng, R., Tian, L., Duan, Z., Hakonarson, H., & Cheng, G. (2020). *COVID-19: Look to the future, learn from the past*. Retrieved Feb 20, 2020, from <https://www.preprints.org/manuscript/202004.0284/v2>
- Chinazzi, M., Davis, J. T., Ajelli, M., Gioannini, C., Litvinova, M., Merler, S., ...& Viboud, C. (2020). The effect of travel restrictions on the spread of the 2019 novel coronavirus (COVID-19) outbreak. *Science*, 368 (6489), 395-400.
- Department of Disease Control, Ministry of Public Health. (2015). *Communicable Disease ACT, B.E. 2558 (2015)*. Thai Government gazette, Vol. 132, Section 86 Kor, pp. 26-44. (in Thai)
- Department of Disease Control, Ministry of Public Health. (2020). *Coronavirus disease 2019 (COVID-19)*. Retrieved Feb 20, 2020, from <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/info.php>
- Junkhaw, T. (2020). *Including laws under the Communicable Disease Act B.E. 2558*. Phetchabun: Legal work group, Phetchabun Provincial Public Health Office. (in Thai)
- Knodel, J. E., Prachuabmoh, W. P., & Chayovan, N. (2013). *The changing well-being of Thai elderly: An update from the 2011 survey of older persons in Thailand*. Michigan: Population Studies Center, University of Michigan, Institute for Social Research. (in Thai)
- Laikram, S., & Margaret S. G. (2020). The COVID-19 crisis and legal quarantine measures. *Social Science Journal Mahamakut Buddhist University*, 3(1), 82-99. (in Thai)
- Malathum, K., & Malathum, P. (2020). The COVID - 19 pandemic: What we have learned from Thai experiences. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 24(4), 431-435.
- Ministry of Public Health (2020). *New definition of “coronavirus disease”*. Retrieved Feb 20, 2020, from <http://www.moph.go.th/>
- Nawsuwan, K., Singweratham, N., Waichompu, N., & Chayakul, K. (2020). The successful implementation of novel coronavirus (COVID-19) in the community of village health volunteers (VHVs) in Thailand. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 12(3), 195-212.
- Phetchabun Provincial Public Health Office. (2020). *Reported illnesses with coronavirus disease*. Retrieved Feb 29, 2020, from <http://203.157.102.184/hdc> (in Thai)
- Pongpirul, W. A., Mott, J. A., Woodring, J. V., Uyeki, T. M., MacArthur, J. R., Vachiraphan, A., ... & Pongpirul, K. (2020). Clinical characteristics of patients hospitalized with coronavirus disease, Thailand. *Emerging infectious diseases*, 26(7), 1580-1585.
- Rothan, H. A., & Byrareddy, S. N. (2020). The epidemiology and pathogenesis of coronavirus disease (COVID-19) outbreak. *J Autoimmun*, 109, 102433. doi: 10.1016/j.jaut.2020.102433
- Rothan, H. A., & Byrareddy, S. N. (2020). The potential threat of multisystem inflammatory syndrome in children during the COVID-19 pandemic. *Pediatric Allergy and Immunology*, n/a(n/a). doi: <https://doi.org/10.1111/pai.13361>

- Royal College of Anesthesiologists of Thailand. (2020). Announcement of the Royal College of Anesthesiologists of Thailand Guidelines for handling infected patients or suspected COVID-19 virus infection in anesthesia. *Thai Journal of Anesthesiology*, 46(3), 113-118.
- Sukamonrat, P., & Hongruksa, H. (2019). Health service system standards development in health education for all level of hospitals. *Journal of Department of Health Service Support*, 15(2), 13-23. (in Thai)
- Thai Government Gazette (2020). *Announcement of the Royal Gazette*, Vol. 137, Special Section 58, pp. 8-9. (in Thai)
- Tanodomdej, P. (2020). Is the country of origin of Covid-19 pandemic held responsible under international law?. *Chulalongkorn Law Journal*, 38(2), 3-3. (in Thai)
- Tossawut, T., & Mahiwan, P. (2020). The Development of social quality of life of people and the prevention of the spreading of Coronavirus Infectious Disease 2019 (COVID-19). *Journal of MCU Nakhondhat*, 7(9), 40-55. (in Thai)
- Ungchusak, K., & Chunsuttiwat, S. (2020). COVID-19 Thailand: Transition from "Semi - Lockdown" to stability. *Journal of Health Science*, 29(2), 377-380.
- Vibulchai, N., & Thaicharoen, C. (2020). Home visit: Nurse role in the COVID-19 outbreak. *Maharakham Hospital Journal*, 17(2), 119-127. (in Thai)
- Wayne, W. D. (1995). *Biostatistics: A foundation of analysis in the health sciences*. (6th ed.). New York: John Wiley & Sons, inc.
- World Health Organization. (2020). *Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease (COVID-19): interim guidance, 19 March 2020 (No. WHO/2019-nCoV/IHR_Quarantine/2020.2)*. Geneva: World Health Organization.